

ANDRZEJ S. JASIŃSKI OFM
Uniwersytet Opolski, Wydział Teologiczny
<https://orcid.org/0000-0003-1950-6346>

Papież Benedykt XVI, *Mystagogia Benedicti*.
Wprowadzenie w tajemnice roku liturgicznego.
Wielka Noc Zmartwychwstania Pańskiego.
Niedziela Zmartwychwstania i Oktawa Wielkanocy

Red. ks. Andrzej Demitrów, „Ordo et Pax” Fundacja Benedyktynów
w Biskupowie, Biskupów 2021, 243 s.

Kolejny tom z serii *Mystagogia Benedicti* pod redakcją ks. Andrzeja Demitrówa zawiera teksty papieża Benedykta XVI poświęcone centralnemu wydarzeniu zbawczemu, jakim jest uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego. Św. Paweł poucza, że gdyby Chrystus nie zmartwychwstał, daremna byłaby nasza wiara (por. 1 Kor 15,17). Wiara nowotestamentalna nie jest prostą kontynuacją wiary znanej w Starym Testamencie, lecz nowym darem Bożym, zapowiadany w wierze Abrahama (por. Rz 4,1-8) i ujawnionym postawą wiary Maryi (Łk 1,38.45). Pierwsi misjonarze chrześcijańscy – zaczynając od Jerozolimy, poprzez Judeę, Samarię, a na Rzymie skończywszy – głosili przede wszystkim prawdę o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. Takie jest też zadanie ewangelizatorów, kaznodziejów, katechetów i wszystkich wierzących. Winni głosić Uwielbionego Pana w każdym czasie i na każdym miejscu.

Z tym większą radością przyjmujemy fakt publikacji nauczania papieża Benedykta XVI odnoszącego się do tematu Zmartwychwstania Pańskiego. W słowie *Od Redakcji* czytamy: „Benedykt XVI wydobywa z zasygnalizowanych perykop nie tylko istotne orędzie, ale komentując je, przytacza nauczanie Ojców Kościoła i cytuje fragmenty dzieł wczesnochrześcijańskich pisarzy, odwołuje się do ksiąg apokryficznych i tradycji żydowskiej, nawiązując do przełomowych wydarzeń w historii Kościoła i obficie czerpie z myśli teologów średniowiecznych” (s. 15).

Z nauczania papieskiego wyłania się postać zatroskanego pasterza, który zna bolączki i trudności wiary, jakie przeżywa współczesny człowiek. Sięgając do bogatych źródeł tradycji chrześcijańskiej, Ojciec Święty korzysta z jej bogactwa w celu lepszego naświetlenia ewangelicznego orędzia o zmartwychwstaniu Pańskim. W swym

nauczaniu pragnie głębiej dotrzeć do słuchacza, dlatego kieruje do niego żywe i aktualne słowo.

W niniejszym tomie teksty papieskie zostały umieszczone w siedmiu rozdziałach: 1. *Homilie podczas Wigilii paschalnej i Mszy świętych w Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego* (s. 23–72); 2. *Orędzia Wielkanocne Urbi et Orbi* (s. 73–103); 3. *Homilie paschalne w Jerozolimie* (s. 105–116); 4. *Poniedziałek w Oktawie Wielkanocnej. Rozważania przed modlitwą Regina Caeli* (s. 117–134); 5. *Audiencje generalne w Oktawie Wielkanocy* (s. 135–171); 6. *II Niedziela Wielkanocna – Bożego Miłosierdzia. Rozważania przed modlitwą Regina Caeli i homilie podczas Mszy świętej* (s. 173–203); 7. *Inne homilie i rozważania wielkanocne* (s. 205–243).

Wszystkie teksty są niezwykle treściwe. Warto jednak zwrócić uwagę na dwie ich grupy. Pierwszą stanowią dwie homilie wygłoszone w Jerozolimie podczas pielgrzymki papieża Benedykta XVI do Ziemi Świętej w 2009 r. W homilii wygłoszonej w Dolinie Jozafata Ojciec Święty stwierdził: „Zgromadziwszy się pod murami tego miasta, świętego dla wyznawców trzech wielkich religii, czyż możemy nie pomyśleć, o powszechnym posłannictwie Jerozolimy? Głoszone przez proroków, posłannictwo to jawi się jako bezsporny fakt, rzeczywistość nieodwołalnie związana ze złożoną historią tego miasta i jego mieszkańców” (s. 109–110).

Papież miał pełną świadomość napięć obecnych w całej Ziemi Świętej. Odwołał się do znaczenia Jerozolimy jako miejsca spotkania we wzajemnym poszanowaniu i dialogu, zwłaszcza przedstawicieli trzech wielkich religii. Inną grupę tekstów papieskich, na którą chciałbym zwrócić uwagę, to homilie wygłoszone w II Niedzielę Wielkanocy – Bożego Miłosierdzia. W jednej z nich papież stwierdził: „Ojciec Święty Jan Paweł II chciał, aby w tę niedzielę obchodzono święto Miłosierdzia Bożego: uważał on, że w słowie «miłosierdzie» streszcza się cała tajemnica odkupienia i stanowi ono jej nową interpretację dla naszych czasów. Jan Paweł II żył pod panowaniem dwóch reżimów dyktatorskich i poznawszy, czym jest ubóstwo, nędza i przemoc, głęboko doświadczył mocy ciemności, która czyha na świat także w naszych czasach. Jednak doświadczył również, nie mniej silnie, obecności Boga, który tym wszystkim mocom przeciwstawia moc całkiem inną, boską – moc miłosierdzia” (s. 177). Słowa Benedykta XVI jeszcze raz potwierdzają znaczenie miłosierdzia Bożego, które w szczególny sposób zostało światu przybliżone w nauczaniu i praktyce Jana Pawła II.

Czytelnik, sięgając po zbiór homilii i innych przemówień Benedykta XVI, otrzymuje kompetentny przewodnik świętowania Paschy Chrystusa, zwłaszcza w jej kulminacyjnym punkcie, jakim jest zmartwychwstanie. Warto codziennie poświęcić kilka chwil, by przeczytać mały fragment nauczania papieskiego, który oferuje zdrowy pokarm dla ducha każdego człowieka.